

ĐỀ THI CUỐI HỌC KÌ 2 – ĐỀ 4**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 12****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****I. ĐỌC HIỂU (4 điểm)**

Đọc văn bản sau:

CHÍNH SÁCH NGU DÂN

(Bản án chế độ thực dân Pháp – Nguyễn Ái Quốc)

Để có thể đánh lừa dư luận bên Pháp và bóc lột dân bản xứ một cách êm thấm, bọn cá mập của nền văn minh không những đầu độc nhân dân An Nam bằng rượu và thuốc phiện, mà còn thi hành một chính sách ngu dân triệt để.

Sắc lệnh đó viết: “Việc lưu hành báo chí bất cứ bằng thứ tiếng gì, đều có thể bị cấm do nghị định của quan toàn quyền”. “Báo tiếng Việt không được xuất bản, nếu không được phép của quan toàn quyền. Giấy phép chỉ cấp với điều kiện là các bài báo phải được quan thống đốc duyệt trước. Giấy phép ấy có thể rút lúc nào cũng được”. “Mọi cuộc trưng bày hoặc phổ biến những bài hát, biếm họa hoặc tranh ảnh làm thương tổn đến sự tôn kính đối với các nhà cầm quyền đều bị trừng trị”.

Đấy, bạn thấy bà kiểm duyệt ở thuộc địa cầm kéo khéo đến mức nào! Với biện pháp đó, chính quyền Đông Dương có thể im được tất cả mọi vụ nhor nhóp và tha hồ mà lạm quyền. Trong một cuộc bầu cử hội đồng thành phố Sài Gòn, viên thống đốc cấm ba ông chủ nhiệm báo tiếng Việt không được đăng lên báo của họ bản sắc lệnh quy định thể lệ bầu cử hội đồng thành phố ở Nam Kỳ. Họ là ứng cử viên, thế mà báo của họ bị cấm tuyệt không được đăng một cái gì dính dáng, dù xa hay gần, đến chương trình của họ! Vì người An Nam không có quyền hội họp quá số 20 người, nên ứng cử viên phải gặp 3.000 cử tri lần lượt từng người một. Cũng trong lúc ấy, ông thống đốc còn thông tri cho các tờ báo tiếng Việt khác biết là sở kiểm duyệt sẽ thẳng tay cắt những bài báo, cột báo, đầu đề hoặc bất cứ một lời bóng gió nào nói đến các cuộc bầu cử thuộc địa hoặc thành phố.

Bàn tay bỉ ổi của kiểm duyệt không dừng lại ở các xuất bản phẩm tiếng Việt mà còn rờ mó cả vào thư từ riêng và các tờ báo tiếng Pháp không chịu ca tụng đức độ của các “Cụ lớn” thuộc địa: Sở bưu điện và sở mật thám Nam Kỳ (giám đốc sở này là con rể ông Anbe Xarô) đã nhận được lệnh không để lọt – bất cứ với lý do gì – những thư từ, bài vở, v.v. gửi cho báo Le Paria xuất bản ở Pari hoặc của tờ báo ấy gửi về. Một người Mangát nguyên là lính tính nguyện tham gia đại chiến trong quân đội Pháp và có vợ người Pháp, đã bị trục xuất khỏi tổ quốc Anh, và

bị kết án 5 năm đầy biệt xứ, chỉ vì đã viết bài cho báo Le Paria và vài tờ báo khác ở Pháp, để tố cáo những sự nhúng nhem của bọn quan cai trị Pháp ở xứ sở Anh.

Nhân dân Đông Dương khẩn khoản đòi mở trường học vì trường học thiếu một cách nghiêm trọng. Mỗi năm, vào kỳ khai giảng, nhiều phụ huynh phải đi gõ cửa, chạy chọt mọi nơi thần thánh, có khi chịu trả gấp đôi tiền nội trú, nhưng vẫn không tìm được chỗ cho con học. Và hàng ngàn trẻ em đành chịu ngu dốt vì nạn thiếu trường. Tôi còn nhớ một người anh em họ tôi muốn được vào một trong những "thiên đường trường học" kia, đã phải chạy chọt đủ kiểu, gửi hết đơn này đến đơn khác cho quan khâm sứ, cho quan công sứ, cho quan đốc trường quốc học và quan đốc trường tiểu học. Tất nhiên, chẳng ai thèm trả lời anh. Một hôm, anh đánh bạo mang đơn đến xin quan đốc, một người Pháp, phụ trách cái trường mà tôi đã được đặc ả vào học trước đó ít lâu. "Quan đốc" thấy anh cả gan như thế, nổi khùng quát tháo. "Ai cho phép mày đến đây?" rồi xé vụn lá đơn trước những cặp mắt ngơ ngác của cả lớp học. Người ta bảo ngân sách không cho phép chính phủ mở trường mới. Không hẳn thế đâu. Trong số 12 triệu đồng của ngân sách Nam Kỳ, thì 10 triệu đã tìm đường chui sâu vào túi các ngài viên chức rồi.

Ngoài ra, chính phủ thuộc địa lại tìm đủ mọi cách để ngăn cản không cho thanh niên An Nam sang du học bên Pháp, vì sợ nhiễm phải chủ nghĩa cộng sản. Điều 500 (bis) trong nghị định ngày 20 tháng 6 năm 1921 về học chính ở Đông Dương quy định:

"Người bản xứ nào, vô luận là dân thuộc địa Pháp hoặc dân do Pháp bảo hộ muốn sang chính quốc du học đều phải được quan toàn quyền cho phép. Quan toàn quyền sẽ quyết định, sau khi hỏi ý kiến quan thủ hiến kỳ và quan giám đốc nha học chính. Học bạ ấy phải được quan toàn quyền chứng thực. [...]"

"Làm cho dân ngu để dễ trị", đó là chính sách mà các nhà cầm quyền ở các thuộc địa của chúng ta ưa dùng nhất.

(Hồ Chí Minh toàn tập, tập 2. NXB Chính trị Quốc gia – Sự thật, 2011)

Câu 1. Xác định thể loại và thời kỳ sáng tác văn bản Chính sách ngu dân.

Câu 2. Văn bản Chính sách ngu dân gồm những luận điểm chính nào? Hãy gọi lên các luận điểm đó.

Câu 3. Nhận xét cách triển khai luận điểm 1 (sử dụng bằng chứng, lí lẽ và thao tác lập luận). Từ đó cho thấy mục đích và vai trò của luận điểm đối với luận đề.

Câu 4. Vì sao thực dân Pháp mở ít trường học và ngăn cản thanh niên An Nam sang du học bên Pháp? Thái độ của tác giả đối với vấn đề này?

Câu 5. Xác định mục đích của văn bản đọc hiểu trên. Từ đó cho biết giá trị nhận thức của văn bản và ý nghĩa của văn bản đối với xã hội ngày nay?

II. LÀM VĂN (6,0 điểm)

Câu 1. Viết đoạn nghị luận (200 chữ) nhận xét, đánh giá về nghệ thuật lập luận (chú ý dẫn chứng và giọng điệu, câu khẳng định, phủ định) của tác giả Nguyễn Ái Quốc trong văn bản Chính sách ngu dân ở trên.

Câu 2. Viết bài nghị luận (600 chữ) so sánh, đánh giá làm nổi bật nét tương đồng và khác biệt ở 2 bài thơ *Dặn con* – Huy Cận và *Dặn con* – Trần Nhuận Minh.

DẶN CON

(Huy Cận, *Hạt lại gieo*, NXB Văn học, 1984)

<i>Con lớn lên, con ơi</i>	<i>Nhưng con ơi, cha dặn</i>
<i>Yêu đời và yêu người</i>	<i>Trong trái tim vô hạn</i>
<i>Yêu tình yêu say đắm</i>	<i>Dành riêng chỗ, con nghe</i>
<i>Nghìn năm mặn muối đời;</i>	<i>Cho ngói ngồi tình bạn</i>
<i>Yêu tạo vật thiên nhiên</i>	<i>Lớn lên con sẽ rõ</i>
<i>Yêu tổ tiên đất nước</i>	<i>Tình đó chẳng có nhiều</i>
<i>Yêu mộng đẹp nối liền</i>	<i>Lại càng nên chăm chút</i>
<i>Tuổi trẻ, già sau trước.</i>	<i>Cho đời thêm phì nhiêu.</i>
<i>Lòng con rồi tha thiết</i>	<i>Cha làm thơ dặn con</i>
<i>- Cha đoán chẳng sai đâu!</i>	<i>Mà cũng là tặng bạn</i>
<i>Cứ lòng cha cha biết</i>	<i>Ôi tình nghĩa vẹn tròn</i>
<i>Yêu người đến khổ đau</i>	<i>Chẳng bao giờ nứt rạn.</i>

DẶN CON

(Trần Nhuận Minh – www.thivien.net)

<i>Chẳng ai muốn làm người hành khất</i>	<i>Con chó nhà mình rất hư</i>
<i>Tội trời dày ở nhân gian</i>	<i>Cứ thấy ăn mày là cắn</i>
<i>Con không được cười giễu họ</i>	<i>Con phải răn dạy nó đi</i>
<i>Dù họ hôi hám úa tàn</i>	<i>Nếu không thì con đem bán</i>
<i>Nhà mình sát đường, họ đến</i>	<i>Mình tạm gọi là no ấm</i>
<i>Có cho thì có là bao</i>	<i>Ai biết cơ trời vẫn xoay</i>
<i>Con không bao giờ được hỏi</i>	<i>Lòng tốt gửi vào thiên hạ</i>
<i>Quê hương họ ở nơi nào</i>	<i>Biết đâu nuôi bố sau này...</i>